

СВЕТОСЛАВ СЛАВЧЕВ
ЗАГАДКАТА НА БЯЛАТА
ДОЛИНА

chitanka.info

— Чуваш ли... ето, сега пак...

Антоний ван Зеелинген смуква още веднъж от лулата си, после я изважда от устата си и бавно обръща глава натам, откъдето идва шепотът. Пред малката брезентова палатка е постлан направо върху земята гумен походен дюшек. Върху него, облян в пот, се върти неспокойно едър рус мъж. Той се надига от време на време на лакът и трескавите му очи блестят, големи и страшни.

— Ето... чуваш ли...

Да, Зеелинген чува. Той спокойно изчуква лулата си в ботуша, полепен със засъхнала кал. След това вдига очи и сякаш лови с ухото на опитен ловец всеки шум, който идва от безкрайната джунгла. Огромната тъмночервена луна е изплувала над хоризонта и нейната светлина, мътна от изпаренията, прави безкрайния лес още по-мрачен и заплашителен. Сред хилядите горски шумове слухът на Зеелинген долавя онова, за което шепне и от което се страхува русият Карлсон. То е един глух и кратък звук. Отначало се чува по-рядко, след това зачестява. Зеелинген знае — джунглата говори. Там някъде, далеч в леса, е накладен огън. Край него са насядали десетина полуголи мургави мъже. Пред един от тях има кухо дърво с опъната върху му кожа. Мъжът удря с длан по кожата, слуша се и удря все по-бързо и по-бързо. Това е гласът на джунглата и всички чуват нейните думи. Тя казва:

— Виждате ли някъде двама мъже? Те искат да избягат с една от моите тайни. Убийте ги! Убийте ги!

Зеелинген обръща глава към болния и му кима успокоително.

— Няма нищо — казва той, — те няма да ни намерят. После отново започва да тъпче спокойно лулата си.

Това, което казва, е лъжа. Той самият живее още от дете в джунглите на Ориноко и знае добре, че и двамата са обречени. Но няма какво друго да каже, а пък и има ли смисъл. Вече цяла седмица се опитват да се откъснат от своите преследвачи. Но днес по обед Карлсон се разболя и това реши всичко. Само някакво чудо може да ги спаси. До най-близката станция на брега на Ориноко, където ги чака хеликоптерът, има не по-малко от сто мили. Не, няма спасение.

Зеелинген слуша далечните глухи звуци и бавно започва да си припомня началото на цялата странна история...

Всичко започна в онази вечер, когато седеше пред чашата аранхо на терасата на пивницата „Два пезоса“ в Сан Фернандо. Беше се върнал от двумесечното си скитане из джунглите и тъкмо пресмяташе на ум парите, които му оставаха от продадените кожи, когато някой доближи до масата му и каза бавно, с чужд акцент:

— Извинете, моля, нали говоря със сеньор Зеелинген?

Антоний вдигна глава. Беше един нисичък чернобрад мъж със симпатично лице и умни очи. В него имаше нещо, което предразполагаше. Може би откритият и ясен поглед или нещо друго, но този човек му се хареса веднага.

— Позволете да ви се представя — каза мъжът, — доктор Ерихсен.

Той седна на празния стол до масата и заговори, като избираше внимателно думите си — явно не знаеше добре испански.

— Вижте — каза Ерихсен, — не зная как ще погледнете на това, което ще Ви предложа, но отдавна чух за Вас и Ви търся. Аз работя в Международния институт по физиология и се занимавам с невробиохимия. Да, зная, че това нищо не Ви говори. Е, добре, по-ясно казано, търся вещества, които могат да пораздат или премахват някои чувства у човека, да усилят паметта му и влияят на тези страни от нервната дейност, които досега бяха малко изучени...

Антоний слушаше мълчаливо и отпиваше от чашата си.

— Извинете, аз се отклоних малко — каза мъжът. — Сеньор, Вие, както разбрах, познавате джунглата още от дете. Чували ли сте легендата за вампира от Бялата долина?

Това беше вече въпрос от упор. Зеелинген остави чашата си и изгледа внимателно събеседника си. Ерихсен мълчеше.

— Е — рече Зеелинген бавно, — да кажем, че съм я чувал. Какво от това?

— И тъй — подхвана Ерихсен — легенда има. Някъде из джунглите живее племе, което владее тайната на телепатията — нали знаете — така наричат предаването на мисли непосредствено от човек на човек на разстояние. И всяка година, в първото пълнолуние на сухия сезон, племето определя по един млад мъж, който отива в джунглата, намира там един вид лиана, от която отрязва къс и го донася. Парчето лиана се сварява по особен начин от старейшините на племето и те дават на мъжа да пие от този сок. След това той отива със

старейшините в някаква близка долина и вижда целия свят. Чете мислите на всички хора. Но само една нощ. На заранта той полудява и скита из долината, докато загине. Вие знаете това, нали? А на нас, учените, този вид лиани са известни. Наричат се Банистера каапи. В тях има особено вещество, което носи научното име телепатин или хармин^[1]. Разгънете всеки химически справочник и ще го намерите. Знаем също, че телепатията, това рядко явление, си има своя чисто материална основа и ако намерим химическото съединение, което я предизвиква...

— Разбирам — кимна Зеелинген. — Е?

— Ние се добрахме до сведения за това племе. Предлагаме Ви да бъдете наш водач, на мен и на моя сътрудник Карлсон. Ще заплатим добре.

Зеелинген се усмихна криво.

— Предлагате ми пари. Срещу какво? Срещу живота ми. Оня, който е тръгвал да дири вампира от Бялата долина, не се е връщал жив. Ерихсен стана.

— Извинете, сеньор — каза той, — виждам, че...

— Седнете, моля — прекъсна го Зеелинген. — Вашите пари не ме интересуват. Аз ще ви водя. Не се е родил още човекът, който ще каже, че Антоний ван Зеелинген се е уплашил. Ще ви водя.

Така започна всичко. Подир седмица те тримата — Ерихсен, Карлсон и Зеелинген, се качиха на хеликоптера на института и отлетяха по горното течение на Ориноко до притока й Араука. Слязоха в последната станция, разтовариха провизиите и се уговориха с пилота — един млад весел италианец — за маршрута през джунглата. Връзка с хеликоптера щяха да поддържат посредством един малък радиопредавател, с който се зае Карлсон. Хеликоптерът щеше да ги следва отдалеч, а на тях тримата предстоеше най-тежката част от експедицията.

На утрото пътят навлезе в джунглата. Зеелинген вървеше напред и подбираше пътеки, отгъпкани от животните, слизали на водопой. Някъде опитваха да тръгнат по реката, като газеха и затъваха в пясъка, провираха се между съборените дървета и наново навлизаха в гъсталака. Високо над главите им се сплитаха клоните на дърветата и

слънчевите лъчи едва-едва пробиваха мрака край тях. Беше задушно. От топлата влажна земя се вдигаха тежки изпарения. Гъмжеше от змии. Някои се разбягваха със съскане при приближаването на групата, а други само лениво размотаваха пръстените си и безучастно гледаха към хората.

Денем джунглата ехтеше от крясъка на хиляди маймуни, които скачаха по клоните. Хората си пробиваха път с мъка между плетеницата от лиани, високи папрати и гниещи дървета. Привечер джунглата като че ли утихваше. Но това беше измамна тишина. Идваше часът, когато от леговицата си излизаха най-страшните хищници. С безшумни котешки стъпки се отправяше на лов ягуарът; проблясваха из гъсталака жълтите очи на пумата; спускаха се облаци от москити. Те се лепяха по лицата, влизаха в очите и ушите и жилеха безпощадно. Ставаше невъзможно да се върви по-нататък. Тогава Зеелинген даваше знак. Тримата спираха, накладдаха огън от посури дървета, който димеше и пъдеше рояка комари. Разпъваха двете брезентови палатки и приготвяха вечерята.

Настъпваше нощта, тайнствената нощ в дивата джунгла. Високо над главите заблестяваха звездите на Южния кръст и безкрайният лес замираще. Доктор Ерихсен запалваше двете петролни лампи и двамата със Зеелинген разгъваха картите и нанасяха пътя, който бяха изминали през деня. После Карлсон слагаше на главата си наушниците на малкия радиопредавател и съобщаваше накратко в станцията координатите на мястото, където се намираха.

Хеликоптерът ги следваше до третия ден, после, както беше уговорено, се върна обратно. Тук той вече не можеше да им бъде полезен.

Следните дни продължиха пътя все по-бавно и по-бавно, като си изсичаха пътека в дивия лес. Вечер седяха уморени до смърт пред огъня и пушеха мълчаливо. След това си разпределяха смените за дежурство край огъня, лягаха и заспиваха мигновено.

Един душен следобед се озоваха неочаквано пред някаква река, която не беше отбелязана на никаква карта. Ерихсен дълго се чуди.

— Не може да бъде — казваше той. — А ме уверявах, че това е най-точната карта на тази област. Трябваше да вземем и гумената лодка!

— Сам виждаш! — подсмиваше се Карлсон. — Предстои ни баня.

Увиha товара в гумените брезенти и го завързаха здраво, за да го бутат пред себе си. Зеелинген дълго оглежда брега, преди да посочи мястото, където да преминат. Реката всъщност не беше голяма, но се оказа неочаквано дълбока. Газеха до гърди един до друг. Пръв тръгна Зеелинген, след него — Ерихсен, Карлсон беше последен. Той изостана малко, но вървеше спокойно.

Тогава стана нещастие. Зеелинген и Ерихсен излизаха вече на отвъдния бряг, когато Карлсон изведнъж пропадна. Водата с бълбукане се затвори над главата му. Ерихсен извика тревожно и понечи да се хвърли във водата, но Зеелинген го дръпна. И наистина Карлсон се показва десетина метра по-надолу по течението, като плуваше. Товарът му го нямаше. В същия миг Зеелинген изтича няколко крачки нататък, вдигна автомата си и изстреля бърз откос почти над главата на Карлсон, който вече излизаше на брега. Дотърча и Ерихсен.

— Полудяхте ли? — завика той. — Какво Ви стана, Антоний?

Вместо отговор Зеелинген посочи с автомата един плуващ пън. Карлсон, който ругаеше на висок глас и искаше да скочи обратно в реката, за да търси багажа си, се взря в пъна и замръзна на място. Това не беше пън, а един гигантски алигатор, който щом видя, че жертвата му се изплъзна, бавно възви и се отправи надолу по течението.

— Не е само този — рече Зеелинген, като гледаше нагоре по водата.

Загубата на Карлсоновия товар обаче ги лиши от радиопредавател. Вече нямаше никаква възможност да се поддържа връзка с хеликоптера. Можеха да разчитат само на това, че ще излетят да ги търсят. Вечерта Ерихсен дълго стоя намръщен над картите. Мереше разстоянието, което им оставаше.

— Глупаво е да се върнем — рече накрая той. — Загубихме наистина радиопредавателя, но утре или в други ден ще бъдем до целта си.

На сутринта продължиха пътя. И действително джунглата оредя. На два-три пъти видяха следи от хора и излязоха на една тясна пътека. Беше ясно — приближаваха някакво село. Скоро иззад дърветата се чу кучешки лай и висок човешки говор. Пътеката сви изведнъж и тримата се озоваха пред десетина колиби, изплетени от тръстика и измазани с

кал. Пред вратите им играеха куп голи мръсни деца и се търкаляха по тревата. Щом видяха непознатите, те се разбягаха с писък. От колибите се показаха няколко жени и бързо се скриха. После на пътеката излязоха пет-шест мъже. Двама от тях държаха готови за стрелба лъкове. Останалите носеха дълги бамбукови тръби.

Единият от мъжете извика нещо на своето индианско наречие. Зеелинген отговори и тръгна напред, като вдигна високо ръцете си, за да покаже, че идва с миролюбиви намерения. Едва тогава мъжете отпуснаха лъковете.

Следните два дни прекараха в селото. Зеелинген се опитваше непрестанно да узнае нещо за загадъчното растение, но не успя. Единственото, което научи, беше, че приближава някакъв празник на „голямата луна“. Това беше всичко. Вечерта тримата дълго обмисляха положението.

— Съвсем ясно е — каза омърлушено Ерихсен, — ако останем тук, те ще скрият от нас всичко. По-добре е да дадем вид, че заминаваме. Ще отидем малко по-далеч, на ден-два разстояние, ще оставим там целия товар и незабелязано ще се върнем. Не виждам друг изход.

Това беше добре замислено. На утринта тримата заминаха дълбоко в джунглата, а подир няколко дни отново обиколиха селото отдалеч. До онази вечер, когато...

— Почват... пак... — шепне Карлсон.

Зеелинген става, за да обърше потта от челото му и по навик се заслушва. Да, тъпанът бие, и то като че ли по-близо. Един глух звук, после още два, още два... Така удряше и в онази вечер, когато успяха да проследят един мъж, който излезе от селото. Той тръгна отначало по пътеката, после сви в джунглата. Вървеше като на сън, омагьосан от пълната луна, и наистина беше чудно как не забеляза тримата, които го следваха. Все по-навътре и по-навътре отиваше той в дивия лес. От време на време го губеха от погледа си и се водеха само по следите в стъпканата трева. И в един момент, когато смятаха, че са го загубили, го видяха. Мъжът стоеше на една осветена от луната площадка и държеше в ръка парче лиана. После забърза по обратния път.

— Вие намерете откъде е отрязал... — едва свари да прошепне Ерихсен — аз тръгвам след него.

И се изгуби в мрака.

Зеелинген смяташе, че лесно ще намерят лианата, но се излъга. Това им отне повече от час. Едва когато нощта вече превалияше, те откриха отрязаното парче. Карлсон насече бързо с ножа си няколко едри къса и ги натика в джобовете си.

— Аз ще се върна при багажа, за да скрия това — каза той. — А вие бързайте и настигнете Ерихсен!

Двамата се разделиха. Зеелинген тръгна обратно, водеше се по звука на тъпаните, които ту заглъхваха, ту наново забумтяваха. Изведнъж, когато наближи селото, те спряха. Някаква неясна тревога надвисна във въздуха. Нещо ставаше. Задъхан от бързане, той се промъкна зад една от колибите. Това, което видя, го накара да замръзне.

Там, в празното място между колибите, бяха всички. В средата, заобиколен отвсякъде, се беше изправил Ерихсен, скръстил невъзмутимо ръце на гърдите си. От множеството се отдели един възрастен белокос мъж и пристъпи към него. Шумът утихна.

— Чужденецо — каза бавно белокосият, — ти искаш да вземеш онова, което са ни оставили бащите на нашите бащи. Ето, пий!

И той му протегна един малък глинен съд.

Зеелинген понечи да извика, но гласът замря в гърлото му. Ерихсен протегна ръка, взе съда и пи. Хората около него мълчаха. Той погледна наоколо с блуждаещ поглед и бавно направи няколко крачки. Кръгът около него се разкъса. Ерихсен вървеше напред, стъпките му ставаха все по-колебливи. Изведнъж той вдигна ръце, каза нещо неразбрано и се струпони на земята. Зеелинген с два скока се намери до него, измъкна пистолета си и го насочи към хората срещу себе си.

— Никой да не мърда! — извика той и сам съзнаваше, че заплахата му е напълно безполезна. Той беше сам, а другите бяха много.

От тълпата излезе същият белокос мъж и каза тихо:

— Прибери оръжието си, то не ти е потребно, чужденецо. Вземи приятеля си и върви! Той не е мъртъв, но е много, много близо до смъртта, защото не всеки може да пие от тази напитка. Вземи го и върви! И помни — никой не ще те преследва, докато той е жив. Но умре ли — осъден си и ти!

Зеелинген се наведе, вдигна безжизнения Ерихсен и като се олюляваше под тежестта му, го понесе в мрака.

Сега те са двама — той и болният Карлсон. Някъде далеч в джунглата е гробът на приятеля им. Със себе си носят скъпоценни късове лиана, но и това е безполезно, защото ударите на тъпана се чуват всяка нощ все по-близо и по-близо. Те са осъдени.

Зеелинген махва с ръка, сякаш да пропъди тежките мисли, и посяга отново към лулата си. Но така и остава с протегнатата ръка. До ушите му заедно с глухите удари в далечината достига и един нов шум. По-скоро едно слабо бръмчене, което идва насам.

Зеелинген скача и вдига очи към небето. Бръмченето се усилва. Кръжи наоколо. Това е... това е хеликоптерът. Търсят ги! Той хваща една недогоряла главня, раздухва я и хвърля клони в полузагасналия огън. Минута по-късно пламъкът лумва високо нагоре. Бръмченето на хеликоптера се устремява насам, приближава и се заковава над главите им. Чудото, на което вече те не се надяват, е станало.

След няколко месеца в бюлетина на Международния институт по физиология се появява късо съобщение: „В резултат на продължителни изследвания, при които загина нашият сътрудник д-р М. Ерихсен, бе открита нова разновидност от алкалоида телепатин. Новото вещество притежава съвършено особено действие върху някои центрове на главния мозък. Изследванията продължават.“

[1] С наименованието телепатин или хармин се обозначава едно сложно химическо съединение — алкалоид, което се намира в стъблото на гигантската южноамериканска лиана Банистерия каапи. Веществото е намерено и в степното растение Пеганум хармала. Отравянето с телепатин е съпроводено с особено състояние на нервната система, при което се виждат несъществуващи образи, чуват се гласовете им и т.н. Намирането на лианите и пренасянето им до химическите лаборатории е било съпроводено с множество опасности за изследователите. ↑

Разказът е публикуван в списание „Космос“, брой 3 от 1962 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.